

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Operations Research) เพื่อศึกษาหาวิธีการลดปัญหาแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 ตัวแปรควบคุม ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของอาสาสมัครจัดหางาน ดังนี้คือ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพเสริม รายได้ รายจ่าย ภาวะหนี้สิน ตำแหน่งทางสังคม และประสบการณ์การเดินทางไปทำงานต่างประเทศของตนเองและสมาชิกในครอบครัว

3.1.2 ตัวแปรอิสระ

1. จัดฝึกอบรมให้ความรู้อาสาสมัครจัดหางาน เกี่ยวกับกลยุทธ์ในการป้องกันแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ
2. กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้อาสาสมัครจัดหางานปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ การมอบรางวัลตอบแทนและมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ปฏิบัติงานดี
3. การพัฒนาระบบการให้ข้อมูลสู่หมู่บ้าน ดังนี้
 - 3.1 เพิ่มการให้ข้อมูลให้มากและบ่อยยิ่งขึ้น
 - 3.2 ใช้ภาษาเข้าใจง่ายหรือไม่เป็นทางการ
 - 3.3 ใช้วิธีการสื่อสารสองทาง เช่น การตอบปัญหาทางไปรษณีย์
4. การแจกเอกสารคู่มือการไปทำงานต่างประเทศ

3.1.3 ตัวแปรตาม

1. อาสาสมัครจัดหางาน
 - 1.1 มีความรู้และทักษะ เกี่ยวกับการป้องกันการหลอกลวงแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ
 - 1.2 ทำหน้าที่ได้ดีขึ้น
 - 1.3 ให้ความสำคัญต่อปัญหาการหลอกลวง โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของแรงงานไทย
 - 1.4 มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ด้านแรงงาน ดีขึ้น
 - 1.5 มีการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบมากขึ้น

2. แรงงานไทยหรือประชาชน

- 2.1 มีข้อมูลแหล่งงาน
- 2.2 มีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน
- 2.3 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายแรงงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการไปทำงานต่างประเทศ

2.4 ไม่ถูกชักจูงโน้มน้าวจากสายหรือนายหน้าเถื่อน

3. หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบด้านแรงงาน

- 3.1 มีระบบการให้ข้อมูลถึงระดับชุมชนที่มีประสิทธิภาพ
- 3.2 มีกลไกในการควบคุมแรงงานจากระดับชุมชนถึงระดับจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ

3.2 กิจกรรมแทรกแซง (Intervention)

การหาวิธีลดปัญหาแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยดังนี้

- 1. แจกเอกสารคู่มือการไปทำงานต่างประเทศ
 - 2. จัดฝึกอบรมอาสาสมัครจัดหางาน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์ในการป้องกันแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ ตามโครงการฝึกอบรมเรื่องกลยุทธ์ในการป้องกันแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ (รายละเอียดในภาคผนวก ก)
 - 3. กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้อาสาสมัครจัดหางานปฏิบัติหน้าที่ เช่น มอบรางวัลตอบแทน และมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ปฏิบัติงานดี
 - 4. การพัฒนาระบบการให้ข้อมูลสู่หมู่บ้าน ดังนี้
 - 4.1 เพิ่มการให้ข้อมูลมากและบ่อยยิ่งขึ้น
 - 4.2 ใช้ภาษาเข้าใจง่ายหรือไม่เป็นทางการ
 - 4.3 ใช้วิธีการสื่อสารสองทาง เช่น การตอบปัญหาทางไปรษณีย์
- โดยจะดำเนินการตามโครงการพัฒนาระบบการให้ข้อมูลด้านแรงงานสู่หมู่บ้าน (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

3.3 ตัวชี้ความสำเร็จของงาน

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของการดำเนินการ โดยจะใช้การวิเคราะห์เชิงระบบ (System Model) ในการหาวิธีการลดปัญหาแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1. ปัจจัยนำเข้า (Input)
- 2. กระบวนการดำเนินการ (Process)

3. ผลงาน (Output)
4. ผลลัพธ์ (Effect)
5. ผลกระทบ (Impact)

ผู้วิจัยจะได้ทำการประเมินผลความสำเร็จของงานตามรูปแบบจำลองเชิงระบบ (System Model) ในขั้นตอนต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อพ
HD.
๖๖๔๘

ปัจจัยนำเข้า (Input)	กระบวนการ (Process)	ผลงาน (Output)	ผลลัพธ์ (Effect)	ผลกระทบ (Impact)
- ทรัพยากรบุคคล คือ อาสาสมัครจัดหางาน และวิทยากร - งบประมาณ - วัสดุอุปกรณ์ - เอกสาร คู่มือ ดำเนินการและ หลักสูตร	- แจกเอกสารคู่มือการไปทำงานต่างประเทศ - จัดฝึกอบรมให้ความรู้อาสาสมัครจัดหางานเรื่องกลยุทธ์ในการป้องกันการทำงานต่างประเท - มอบรางวัลและมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่อาสาสมัครจัดหางานที่ปฏิบัติงานดี - พัฒนาระบบการให้ข้อมูลสู่หมู่บ้านโดยเพิ่มการให้ข้อมูลมากขึ้น ใช้ภาษาเข้าใจง่ายหรือไม่ - เป็นทางการ และวิธีการสื่อสารสองทาง - ติดตามและประเมินผล	- อาสาสมัครจัดหางานได้รับเอกสารคู่มือการไปทำงานต่างประเทศจำนวน 103 เล่ม - อาสาสมัครจัดหางานได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 ครั้ง มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 103 คน - อาสาสมัครจัดหางานที่ปฏิบัติงานดีได้รับรางวัลและได้รับใบประกาศเกียรติคุณ - จำนวนข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานที่จัดส่งไป 12 ครั้ง (เดือนละ 2 ครั้ง ๆ ละ 103 ฉบับ) - จำนวนครั้งของการติดตามผล	- อาสาสมัครจัดหางานมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการป้องกันแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ - มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น - มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานมากขึ้น - มีการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบมากขึ้น	- แรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศมีจำนวนลดลง

ภาพที่ 5 รูปแบบเชิงระบบ (System Model)

ตัวชี้วัดความสำเร็จของงานมีดังนี้

1. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicators)

สิ่งที่ต้องการประเมิน (Evaluation)	ตัวชี้วัด (Indicators)
1. ทรัพยากรบุคคล - อาสาสมัครจัดหางาน - วิทยากร 2. งบประมาณ 3. วัสดุอุปกรณ์ 4. เอกสาร คู่มือดำเนินการและหลักสูตร	- ผู้รับการอบรมอยู่ร่วมกิจกรรมครบหลักสูตร - วิทยากรมีความรู้ ทักษะ - มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินการ - มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ - จำนวนของเอกสารคู่มือฯ - ความเหมาะสมของหลักสูตร

2. ตัวชี้วัดกระบวนการดำเนินการ (Process Indicators)

สิ่งที่ต้องการประเมิน (Evaluation)	ตัวชี้วัด (Indicators)
1. การฝึกอบรมอาสาสมัครจัดหางาน 2. การมอบรางวัลและมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่อาสาสมัครจัดหางานที่ปฏิบัติงานดี 3. การพัฒนาระบบการให้ข้อมูลสู่หมู่บ้าน โดย - เพิ่มการให้ข้อมูลมากและบ่อยครั้งขึ้น - ใช้ภาษาเข้าใจง่ายหรือไม่เป็นทางการ - วิธีการสื่อสารสองทาง 4. แจกเอกสารคู่มือการไปทำงานต่างประเทศ 5. การติดตามและประเมินผล	- จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม และจำนวนครั้งการฝึกอบรม - วิธีการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ - อาสาสมัครฯ ได้รับรางวัลตอบแทนและได้รับใบประกาศเกียรติคุณ - จำนวนครั้งของการให้ข้อมูล - ความชัดเจนของข้อมูล - จำนวนครั้งของการติดต่อ สอบถามข้อมูล - จำนวนและประโยชน์ของเอกสารคู่มือฯ - จำนวนครั้งที่ออกติดตามผล

3. ตัวชี้วัดผลงาน (Output Indicators)

สิ่งที่ต้องการประเมิน (Evaluation)	ตัวชี้วัด (Indicators)
1. อาสาสมัครฯ ได้รับการฝึกอบรมเรื่อง กลยุทธ์การป้องกันแรงงานไทยที่ถูก หลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ 2. อาสาสมัครฯ ที่ปฏิบัติงานดีได้รับรางวัล และได้รับใบประกาศเกียรติคุณ 3. ระบบการให้ข้อมูล 4. เอกสารคู่มือฯ 5. หลักสูตร 6. การติดตามผล	- จำนวนของอาสาสมัครที่เข้าร่วมและจำนวน ครั้งของการฝึกอบรม - จำนวนอาสาสมัครฯ ที่ได้รับรางวัลตอบแทน และใบประกาศเกียรติคุณ - จำนวนครั้งของการได้รับข้อมูล - จำนวนเอกสารคู่มือฯ - ความเหมาะสมของหลักสูตร - จำนวนครั้งของการติดตามผล

4. ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Effect Indicators)

สิ่งที่ต้องการประเมิน (Evaluation)	ตัวชี้วัด (Indicators)
อาสาสมัครจัดหางาน	- ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการป้องกัน แรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่าง ประเทศ - แรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ - การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน - การประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ

5. ตัวชี้วัดผลกระทบ (Impact Indicators)

สิ่งที่ต้องการประเมิน (Evaluation)	ตัวชี้วัด (Indicators)
จำนวนแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงาน ต่างประเทศ	- แรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงาน ต่างประเทศมีจำนวนลดลง

3.4 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการของผู้วิจัย มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการใช้กิจกรรมแทรกแซง

1. สำรวจปัญหา และวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ โดยการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากเอกสาร รายงาน และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำหลักสูตร เพื่อให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย

3. ติดต่อวิทยากรเพื่อจัดฝึกอบรม

4. ประสานกลุ่มเป้าหมาย แจ้งวัตถุประสงค์ กำหนดการ และสถานที่ในการใช้กิจกรรมแทรกแซง (การฝึกอบรม)

5. เตรียมสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการกิจกรรมแทรกแซง

โดยรายละเอียดของกิจกรรมแทรกแซงได้ระบุไว้ในข้อ 3.2

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามผลและประเมินผล

เป็นการติดตามการปฏิบัติงานของอาสาสมัครจัดหางานหลังจากรับการฝึกอบรมแล้ว

วิธีการติดตามผล

- ติดตามจากการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนของอาสาสมัครจัดหางาน ตามแบบรายงานที่กำหนด

- ติดตามจากสถิติของแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ มาร้องทุกข์ขอความช่วยเหลือ ณ สำนักงานจัดหางานจังหวัดหนองบัวลำภู

ระยะเวลาการติดตามผล

ติดตามผลทุกเดือน หลังการฝึกอบรม

การประเมินผล

ผู้วิจัยจะประเมินผลเมื่อโครงการสิ้นสุดลงว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เกิดผลอย่างไรบ้าง โดยจะศึกษาจากการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครจัดหางาน และสถิติของแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ มาร้องทุกข์ขอความช่วยเหลือ

3.5 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานการวิจัย เอกสารของหน่วยงานต่าง ๆ และรายงานการประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง สำหรับข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ คืออาสาสมัครจัดหางาน จำนวน 103 คน ซึ่งจะสัมภาษณ์ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (Intervention)

3.6 ประชากรที่ศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกศึกษาพื้นที่อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งเป็นอำเภอที่ยังมีแรงงานไทยถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศทั้ง ๆ ที่ได้มีการได้จัดตั้งอาสาสมัครจัดหางานในหมู่บ้านแล้วก็ตาม และได้เลือกประชากรที่ศึกษาแบบเจาะจง คือ อาสาสมัครจัดหางาน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ทุกหมู่บ้านในอำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 103 คน

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูล โดยจะใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ จากการศึกษา เอกสาร สิ่งพิมพ์ รายงานวิจัย โดยเฉพาะสถิติแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ 1 ปีย้อนหลัง และสถิติแรงงานไทยฯ หลังกิจกรรมแทรกแซง
2. ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามอาสาสมัครจัดหางาน
3. จากการติดตามผลจะได้ข้อมูลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครจัดหางาน

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา จากสถิติแรงงานไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศและบทบาทของอาสาสมัครจัดหางาน วิธีการทางสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้
 - 1.1 แบบสอบถาม เพื่อสอบถามอาสาสมัครจัดหางานก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง
 - 1.2 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺
2. สถิติที่ใช้
 - 2.1 ใช้สถิติเชิงบรรยาย ในการอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา เช่น ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง และการวัดการกระจาย
 - 2.2 การหาค่าความแตกต่างของบทบาทอาสาสมัครจัดหางาน ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง ใช้ t-test และ McNemar test (รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลในภาคผนวก จ)